

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

dok-25

Kultur- og kirke dep. KI	
Saksnr. 200601378	Dato 15.08.06
Kode Ki-201	Beh.....

Rådhusgata 1-3
Postboks 437 Sentrum
N-0103 OSLO

Telefon +47 23 08 16 00
Telefax +47 23 08 16 01
Org. nr. 970 349 820

pf@prest.no
www.prest.no

Dato:
14.08.2006

Vår ref:
06/00144-004 ojh

Deres ref:

Arkiv nr:
523

Høring – kvalifikasjonskrav for tilsetting av menighetsprest – Høringssvar fra Den norske kirkes presteforening

Presteforeningen har mottatt gjennomgangen av § 2 i forskrift for tilsetting av menighetsprest fra arbeidsgruppen nedsatt av Kultur- og kirke departementet datert 2. juni 2006. Presteforeningen vil berømme arbeidsgruppen som har gitt fra seg en grundig gjennomgang av forskriften, og har kommet med godt grunngitte forslag.

Presteforeningen vil kommentere høringen på følgende punkter:

Til forslaget kapittel 2: Konsekvenser av nye grader og gradsreformer.

En av kvalitetsreformens intensjoner var en harmonisering av de europeiske landenes høyere utdanning ved tilstrebing av en mest mulig enhetlig gradsstruktur. Dette har medført at våre "gamle" benevnelser har falt bort, og gjør det derfor nødvendig å endre tilsetningsforskriftens kvalifikasjonskrav. Det er viktig at de mange nye mulighetene for kombinasjoner blir kvalitetssikret av en instans som er i stand til å vurdere de elementene som kan danne en kristendomsfaglig master eller være tilstrekkelig opptaksgrunnlag til teologistudier på høyere nivå. Dette gjelder særlig forslaget til §§ 2 og 3 i forslaget til ny forskrift. Dette vil måtte være en annen type vurdering enn den evalueringsnemnda skal ta i forbindelse med en vurdering av om annen tilsvarende kompetanse er å anse som relevant for preste-tjeneste, og bør derfor foregå et annet sted.

Presteforeningen er fornøyd med at vurderingen av kristendomsfaglige mastergrader er skilt fra de andre mastergrader/annen kompetanse ved å bli nevnt i 2 atskilte paragrafer. Det er viktig at det bare er læresteder med rett til å tildele graden cand. theol. som kan foreta en individuell vurdering av mastergradens innhold. På samme måte er det disse som kan vurdere om den faglige fordypningen som skal til for å oppfylle kravene i § 3 er tilstede. Presteforeningen er opptatt av at kravene her ikke senkes, men at lærestedene fastholder kravene til fordypning innen teologi og

kristendomskunnskap. Det er likeledes nødvendig at evalueringsnemnda påser at kravet i § 3 om at kompetansen skal være tilsvarende candidata/us theologiae. Vi er fornøyd med at forskriften ser ut til å ville fastholde en streng vurdering av dette, og vil heller se en bevegelse i retning av skjerping av kravene enn det motsatte. Presteforeningen støtter derfor forslaget til ny §3.

Til forslaget kapittel 3: Spørsmål om egnethet og erfaring

Egnethetsvurdering er komplisert og krevende, men er et viktig instrument når noen skal tre inn i prestetjeneste. Evalueringsnemnda bør få utvidet sitt mandat til å vurdrere egnethet for alle søkere som ikke følger vanlig studieløp frem til tittelen cand. theol. Det må på ingen måte bli slik at den som velger en annen vei til prestetjeneste blir gjenstand for mindre vurdering av egnethet enn den som følger det normale studieløp.

Presteforeningen mener at selv en begrenset vurdering av kategori A er viktig på et så tidlig stadium som mulig i prosessen.

Presteforeningen har tidligere tatt til orde for at også disse bør omfattes av Veien til prestetjeneste (VTP) og den veiledning og oppfølging som der finner sted.

Til forslaget kapittel 4: Biskopen søm søker ved fravik

Siden 2000 har det vært åpnet opp for en begrenset adgang til prestetjenesten for personer uten cand. theol. grad, og i særskilte tilfeller også for personer uten embedseksamen. I det siste tilfellet er det biskopen som søker for vedkommende. Kirkemøtet gjorde et vedtak om at "Ordningen gjennomføres i svært begrenset omfang" for å begrense denne adgangen. Tilsettingsforskriften krever at den som det søkes for er "særlig kvalifisert og at det er et særlig kirkelig behov. Det har også vært tydelig uttrykt at dette ikke skal være et tiltak for å avhjelpe mangel på utdannede prester.

Presteforeningen mener at det er viktig å bevare de vedtak og mekanismer som begrenser adgangen til prestetjenesten for personer uten cand. theol. grad. Derfor er det viktig å ikke åpne opp for at personer selv kan søke om godkjenning, selv om klageadgangen også skulle gjelde den som det blir søkt for. Biskopens vurdering ved starten av en slik prosess mener vi er helt nødvendig. Biskopens søknad må ikke bli forstått som et forhåndsløfte om ordinasjon.

Til forslaget kapittel 5: Femårsregelen

Presteforeningen støtter forslaget mht unntak i særlige tilfelle, men forsettes at denne praktiseres restriktivt og sees i sammenheng med muligheten til å fullføre den nødvendige praktisk.teologiske utdanning og innholdet i forslaget kapittel 6.

Til forslaget kapittel 6: Tilsetting og aldersgrenser

Presteforeningen støtter konklusjonen om kravene til en fremtidig tjenestes varighet og omfang.

Til kapittel 7: Presisering av skjønsmessige kriterier

Adgangen til prestetjeneste for ikke-teologer er åpnet med den uttrykte forutsetning at det skal skje for et begrenset antall personer. Kirkemøtet la dette hovedprinsippet til grunn, og det er fulgt opp av Kirkerådets regler og de kriterier som er satt opp i tilsettingsforskriften. Arbeidsgruppa har etter en grundig drøfting av de skjønsmessige kriterier som gjelder ved fravik av de normale kompetansekravene kommet til at disse ikke skal endres. Den som tilkjennes kompetanse må være kvalifisert for tjeneste i hele kirken - også i ledende stilling.

Presteforeningen mener at dette er et riktig prinsipp. Det er viktig at kriteriene beholdes og fortsatt tolkes restriktivt. En kan ikke godkjenne kompetanse og ordinere for tjeneste i et begrenset geografisk område, eller for noen stillinger med begrenset ansvar. Her må det tas helhetskirkelige vurderinger, og en må ikke lempe på kriteriene for å søke å løse lokale eller regionale behov.

Til kapittel 8: Veien til prestetjeneste (VTP)

VTP er blitt et viktig ordinasjonsforberedende tiltak. Det er nyttig som forberedelse til prestetjeneste for den som skal ut i tjeneste, og er med på å gi biskopene et bedre grunnlag for vurdering før ordinasjon. Arbeidsgruppa er usikker på om en skal hjemle VTP i forskriften. Det er ingen uenighet om at VTP skal være obligatorisk, og biskopene tolker tjenesteordning for biskop §8 slik at biskopene har anledning til å kreve VTP før ordinasjon. Men det er uenighet i gruppa om VTP er blitt etablert som en så fast ordning at det er riktig å hente bestemmelsen inn i forskriften.

Presteforeningen mener det hadde vært riktig å regelfeste gjennomføring av VTP som et krav for tilsetting i forskriften. Det vil gi VTP en helhetskirkelig virkning og forsvare bruken av ressurser til VTP. Det er også viktig for presteforeningen at kvalifikasjonskravene er tydelige og samlet slik at det ikke skal være noen tvil om hva som kreves for å kunne bli tilsatt som prest i den norske kirke.

Presteforeningen mener at VTP må gjøres gjeldende også for disse som omfattes av §4 i forslaget til forskrift om kvalifikasjonskrav.

Til kapittel 9: Klageordning og saksbehandlingsregler

Arbeidsgruppa har en gjennomgang av forholdet mellom evalueringsnemnda og Kirkerådet med hensyn på forvaltningslovens bestemmelser om at en eventuell anke skal gå til et annet organ enn det som har behandlet søknaden. Når evalueringsnemnda er oppnevnt av Kirkerådet kan det oppfattes som at evalueringsnemnda er et underorgan av Kirkerådet, og således ikke selvstendig i forhold til dette. Dette mener arbeidsgruppen det bør ryddes opp i i forskriften. Forvaltningsloven ser også ut til å gi ikke bare biskopen, men også den som biskopen søker for rett til å klage vedtaket inn for et ankeorgan.

Presteforeningen mener det er viktig at evalueringsnemndas selvstendighet som eget forvaltningsorgan uttrykkes tydelig i forskriften, slik at det ikke er noen tvil om at evalueringsnemnda ikke er et underutvalg under kirkerådet. Det er også rett at evalueringsnemnda er første instans og innehar og utvikler den nødvendige kompetanse. Konstateringen av en uforandret sammensetning av nemnda sikrer også denne kompetansen. Arbeidsgruppens påpekning av at ankeinstans bør være Kirkerådet eller delegert til dettes AU sikrer at det er det folkevalgte organ som skal behandle klagen. Presteforeningen finner at § 6 i forslaget ivaretar hensynet til saksbehandlingsregler ifølge forvaltningsloven på en god måte, samtidig som kompetansen som er nødvendig for en god saksbehandling er sikret.

Forslaget til øvrige regelendringer – innhenting av politiattest

Presteforeningen har ingen prinsipielle innvendinger mot at det blir gitt lovhjemmel for innhenting av politiattest for prester. Vi forutsetter at dette ikke svekker ordinasjonsforpliktelsene eller biskopens tilsynsansvar for de ordinerte.

Til kapittel 11: Autorisasjon som prest i den norske kirke

Departementet fastsatte 21. desember 2004 en forskrift som åpnet opp for at evangelisk-lutherske prester fra andre land i EØS-området skal kunne arbeide også i Norge. Det er kirkerådet som gir

autorisasjon etter fastsatte kriterier, og dette er delegert til direktøren. Bispedømmerådene kan tilsette etter at vedkommende biskop har ”funnet vedkommende personlig skikket for prestedtjeneste”.

Presteforeningen er glad for at punktet om autoriserte prester tas inn i forskriften. Vi mener det er riktig å ta med de tilleggskrav som tilsvarer kravene til de andre gruppene i forskriften. For å kunne fungere som prest i Norge må en kunne norsk språk og ha en viss kunnskap om norske forhold innenfor kirkehistorie, kirkerett og liturgi. Dette ivaretas av forslaget § 5. Presteforeningen mener at Kirkerådet pga saksområdets kompleksitet bør delegere avgjørelser om autorisasjon til evalueringsnemnda i stedet for at de tas administrativt. Dette selv om noe av vurderingen for begge deler må støtte seg på de læresteder som har rett til å tildele graden cand. theol.

Presteforeningen synes forslaget til ny forskrift til kvalifikasjonskrav for tilsetting av menighetsprest er blitt oversiktlig og klart, og vi stiller oss bak det.

Vennlig hilsen

DEN NORSKE KIRKES PRESTEFORENING

Ingeborg Midttømme
leder

Ole-Johs. Huuse (sign.)
generalsekretær